

ПОЛОЖЕННЯ ПРО РЕЙТИНГ ФІДЕ

(Затверджено Радою ФІДЕ 27/10/2021).

Набирає чинності з 1 січня 2022 р.

0. Вступ

0.1. Зміни до цього Положення можуть бути внесені Радою ФІДЕ за рекомендацією Кваліфікаційної комісії (КК). Такі зміни будуть застосовуватися до тих турнірів, які розпочинаються не раніше дати набрання чинності цих змін.

0.2. Турніри, які будуть обраховуватись, повинні бути попередньо зареєстровані федерацією, на території якої вони проводяться. Ця федерація несе відповідальність за подання результатів та рейтингові збори. Рада ФІДЕ може додатково надати такі ж права та обов'язки афільованим Організаціям ФІДЕ, які представляють автономну територію, що входить не більше ніж до однієї національної федерації.

Турнір та його ігровий розклад мають бути зареєстровані за три дні до початку турніру. Голова Кваліфікаційної комісії може відмовити у реєстрації турніру. Він також може дозволити провести обрахунок турніру, навіть якщо той був зареєстрований менш, ніж за три дні до початку.

Для розрахунку будь-якого турніру, що приводиться за Правилами гібридних змагань, як описано в статті 2.1, необхідно в індивідуальному порядку отримати дозвіл Голови Кваліфікаційної комісії.

0.3. Про всі офіційні змагання ФІДЕ та континентальні змагання мають подаватися турнірні звіти, на основі яких усі такі змагання мають бути обраховані. Головний арбітр турніру відповідає за надання файлу рейтингового звіту адміністратору рейтингової системи ФІДЕ.

0.4. ФІДЕ залишає за собою право не обраховувати будь-який конкретний турнір. Організатор такого турніру має право звернутися з протестом до Кваліфікаційної комісії. Така апеляція має бути подана протягом семи днів з дати повідомлення про рішення.

1. Темп гри

1.1. Для того, щоб партію було обраховано, кожен гравець повинен на початку турніру мати наступний мінімальний час для виконання всіх ходів (при цьому передбачається, що партія триває 60 ходів).

Якщо хоча б один із суперників у партії має рейтинг 2400 або вище, у кожного гравця має бути щонайменше 120 хвилин.

Якщо хоча б один із суперників у партії має рейтинг 1800 або вище, у кожного

гравця має бути щонайменше 90 хвилин.

Якщо обидва суперники мають рейтинг нижче 1800, у кожного з них має бути щонайменше 60 хвилин.

1.2. Для партій, у яких задається певна кількість ходів до першого контролю часу, ця кількість ходів має бути не менше ніж 30.

2. Застосовувані правила

2.1. Гра повинна проводитись відповідно до Правил шахів ФІДЕ або Правил гібридних шахових змагань (Частина IIIb Положення ФІДЕ щодо онлайн-шахів).

3. Тривалість гри

3.1. Будь-якого дня турніру загальний ігровий час не повинен перевищувати 12 годин. Розрахунок проводиться на основі припущення, що кожна партія триває 60 ходів, хоча партії, в яких використовуються додавання часу на кожний хід, можуть тривати і довше.

4. Частота подання звітності

4.1. Для турнірів тривалістю понад 30 днів проміжні результати мають подаватися щомісяця.

5. Незіграні партії

5.1. Незіграні партії не обраховуються, незалежно від того, чи з'явилися вони результатом покарання, накладеного на суперника, чи з будь-якої іншої причини. За винятком форс-мажорних обставин, будь-яку партію, в якій обидва гравці зробили хоча б один хід, буде обраховано, якщо інше не передбачено будь-якими правилами, що стосуються чесної гри.

6. Матчі

6.1. Матчі, у яких один із суперників не має рейтингу, не підлягають обрахунку.

6.2. Якщо матч триває фіксовану кількість партій, то партії, зіграні після перемоги одного із суперників, не підлягають підрахунку. Однак, якщо організатор матчу подасть попередній запит до Кваліфікаційної комісії, вона може дозволити не застосовувати це правило до цього конкретного матчу.

7. Офіційний рейтинг-лист ФІДЕ

7.1. У перший день кожного місяця ФІДЕ готує рейтинг-лист, який є результатом додавання до рейтинг-листу попереднього місяця всіх партій, що підлягають обрахунку, зіграних за рейтинговий період. Це робиться за допомогою формули рейтингової системи.

7.1.1. Рейтинговий період (для нових гравців див. статтю 7.1.4) – це період, коли діє певний рейтинг-лист.

7.1.2. Будуть опубліковані наступні дані щодо кожного гравця, чий рейтинг у поточному рейтинг-листі становить не менше 1000: звання ФІДЕ, федерація, поточний рейтинг, ідентифікаційний номер ФІДЕ, кількість партій, обрахованих за рейтинговий період, рік народження, стать та поточне значення К для даного гравця.

7.1.3. Для включення до рейтинг-листа дата закриття турніру має бути не пізніше ніж за три дні до дати публікації рейтинг-листа; турніри, що закінчилися до або цього дня, можуть бути включені до рейтинг-листа.

Офіційні змагання ФІДЕ можуть бути включені до рейтинг-листу, навіть якщо вони закінчуються в останній день перед датою публікації рейтинг-листа.

7.1.4. Рейтинг гравця, який вперше потрапив до рейтинг-листа, має бути опублікований, коли його обчислено за результатами 5 партій із суперниками, які вже мали рейтинг. Умову мінімуму 5 партій не потрібно виконувати в одному турнірі. Для отримання початкового рейтингу об'єднуються результати кількох турнірів, зіграних у межах послідовних рейтингових періодів, сумарною тривалістю не більше 26 місяців. Цей початковий рейтинг повинен бути принаймні не нижче 1000.

7.2. Гравці, які не включені до рейтинг-листа або відображаються як неактивні:

7.2.1. Гравці, рейтинг яких падає нижче 1000, позначаються в наступному рейтинг-листі, як такі, що не мають рейтингу. Після цього їх результати обробляються так само, як результати будь-яких інших гравців без рейтингу.

7.2.2. Гравці, вказані як активні:

а) Гравець починає вважатися неактивним, якщо він протягом одного року не грає партії, які обраховуються за рейтингом.

б) Гравець відновлює свою активність, якщо він зіграє хоча б одну обчислювану партію за рейтинг-період. При публікації рейтинг-листа, наступного за цим періодом, такий гравець відображається як активний.

8. Механізм рейтингової системи ФІДЕ

Рейтингова система ФІДЕ - це числова система, у якій дробові результати перетворюються на різниці рейтингів і навпаки. Її функція полягає у створенні інформації найкращої статистичної якості.

8.1. Рейтингова шкала є довільною з інтервалом класу гравця, встановленому на рівні 200 пунктів. Наведені нижче таблиці ілюструють перетворення дробового результату змагання «р» на різницю рейтингів « dr ». Для нульового ($p=0,00$) або

стовідсоткового ($p=1,00$) результату різниця рейтингів dp неминуче буде невизначеною, і тоді її умовно приймають рівною 800. У другій таблиці показано перетворення різниці в рейтингу «D» на ймовірність досягнення результату «PD» гравцем з більш високим рейтингом «H» та гравцем з нижчим рейтингом «L», відповідно. Таким чином, дві таблиці є дзеркальними відображеннями одна одної.

8.1.1. Таблиця перетворення дробового результату p у різницю рейтингів dp

P	dp	p	dp	p	dp	p	dp	p	dp	p	dp
1.0	800	.83	273	.66	117	.49	-7	.32	-133	.15	-296
.99	677	.82	262	.65	110	.48	-14	.31	-141	.14	-309
.98	589	.81	251	.64	102	.47	-21	.30	-149	.13	-322
.97	538	.80	240	.63	95	.46	-29	.29	-158	.12	-336
.96	501	.79	230	.62	87	.45	-36	.28	-166	.11	-351
.95	470	.78	220	.61	80	.44	-43	.27	-175	.10	-366
.94	444	.77	211	.60	72	.43	-50	.26	-184	.09	-383
.93	422	.76	202	.59	65	.42	-57	.25	-193	.08	-401
.92	401	.75	193	.58	57	.41	-65	.24	-202	.07	-422
.91	383	.74	184	.57	50	.40	-72	.23	-211	.06	-444
.90	366	.73	175	.56	43	.39	-80	.22	-220	.05	-470
.89	351	.72	166	.55	36	.38	-87	.21	-230	.04	-501
.88	336	.71	158	.54	29	.37	-95	.20	-240	.03	-538
.87	322	.70	149	.53	21	.36	-102	.19	-251	.02	-589
.86	309	.69	141	.52	14	.35	-110	.18	-262	.01	-677
.85	296	.68	133	.51	7	.34	-117	.17	-273	.00	-800
.84	284	.67	125	.50	0	.33	-125	.16	-284		

8.1.2. Таблиця перетворення різниці в рейтингу D у ймовірність досягнення результату PD гравцем з більш високим рейтингом H та гравцем з нижчим рейтингом L, відповідно.

D		PD		D		PD		D		PD		D		PD	
Rtg	Dif	H	L	Rtg	Dif	H	L	Rtg	Dif	H	L	Rtg	Dif	H	L
0-3		.50	.50	92-98		.63	.37	198-206		.76	.24	345-357		.89	.11
4-10		.51	.49	99-106		.64	.36	207-215		.77	.23	358-374		.90	.10
11-17		.52	.48	107-113		.65	.35	216-225		.78	.22	375-391		.91	.09
18-25		.53	.47	114-121		.66	.34	226-235		.79	.21	392-411		.92	.08
26-32		.54	.46	122-129		.67	.33	236-245		.80	.20	412-432		.93	.07
33-39		.55	.45	130-137		.68	.32	246-256		.81	.19	433-456		.94	.06
40-46		.56	.44	138-145		.69	.31	257-267		.82	.18	457-484		.95	.05
47-53		.57	.43	146-153		.70	.30	268-278		.83	.17	485-517		.96	.04
54-61		.58	.42	154-162		.71	.29	279-290		.84	.16	518-559		.97	.03
62-68		.59	.41	163-170		.72	.28	291-302		.85	.15	560-619		.98	.02
69-76		.60	.40	171-179		.73	.27	303-315		.86	.14	620-735		.99	.01
77-83		.61	.39	180-188		.74	.26	316-328		.87	.13	> 735		1.0	.00
84-91		.62	.38	189-197		.75	.25	329-344		.88	.12				

8.2. Визначення початкового рейтингу R_u для гравця, який раніше не мав рейтингу.

8.2.1. Якщо гравець без рейтингу у своєму першому змаганні набирає нуль очок, цей результат не враховується. В іншому випадку рейтинг гравця розраховується з використанням результатів усіх його партій, як зазначено у статті 7.1.4.

8.2.2. Обчислюється R_a – середній рейтинг суперників гравця, які вже мали рейтинг.

8.2.3. Якщо гравець набрав 50% очок, $R_u = R_a$.

Якщо гравець набрав більше 50% очок, тоді $R_u = R_a + 20$ за кожні півочка, набрані понад 50%.

Якщо гравець набрав менше 50% очок, $R_u = R_a + dp$, R_u округляється до найближчого цілого числа.

8.2.4. Якщо гравець, який раніше не мав рейтинг, отримує опублікований рейтинг до того, як конкретний турнір, в якому він зіграв, буде обрахований, тоді при розрахунку такого турніру він враховується як гравець, який вже має свій поточний рейтинг, але при розрахунку результатів його суперників він, як і раніше, вважається гравцем без рейтингу.

8.3. Визначення зміни рейтингу для гравця, який має рейтинг.

8.3.1. Для кожної партії, зіграної проти суперника, який також має рейтинг, обчислюється різниця рейтингів D гравця та його суперника.

Різниця в рейтингу понад 400 пунктів враховується для підрахунку рейтингу, якби це була різниця в 400 пунктів. При обрахуванні будь-якого турніру це правило може застосовуватися для кожного гравця лише один раз, а саме для тієї партії, в якій різниця рейтингів найбільша.

8.3.2.a) Для визначення ймовірності PD досягнення гравцем результату кожної партії використовується таблиця 8.1.2.

b) ΔR = результат – PD. Для кожної партії результат може бути одним із трьох: 1, 0,5 або 0.

c) $\Sigma \Delta R$ = сума всіх ΔR для турніру або рейтингового періоду.

d) $\Sigma \Delta R \times K$ = зміна рейтингу за підсумками цього турніру або рейтингового періоду.

8.3.3. K – коефіцієнт розвитку.

K = 40 використовується для гравця, який вперше потрапив у рейтинг-лист, доти, доки він не зіграє в турнірах не менше 30 партій.

K = 20 використовується, поки рейтинг гравця не перевищує 2400.

K = 10 використовується після того, як опублікований рейтинг гравця досяг 2400; згодом K залишається на цьому рівні, навіть якщо рейтинг знову впаде нижче за 2400.

K = 40 використовується для всіх гравців до 31 грудня того року, коли їм виповнилося 18 років, якщо їхній рейтинг не перевищує 2300.

Якщо кількість партій (n) для гравця в будь-якому списку за рейтинговий період, помножена на K (як визначено вище), перевищує 700, то у якості K вибирається таке найбільше ціле число, що $K \times n$ не перевищує 700.

8.3.4. Зміна рейтингу за рейтинговий період округляється до найближчої 1 або 0. Дробова частка 0.5 округляється до 1 (незалежно від того, позитивна ця чи негативна зміна).

9. Порядок звітності

9.1. Головний арбітр турніру, зареєстрованого ФІДЕ, зобов'язаний надати звіт про турнір (файл TRF) рейтинг-офіцеру тієї федерації, яка проводила турнір.

Рейтинг-офіцер федерації, яка проводила турнір, зобов'язаний переконатися, що турнір був проведений відповідно до всіх відповідних положень ФІДЕ, і після цього завантажити файл TRF на рейтинговий сервер ФІДЕ. Це має бути зроблено вчасно, щоб турнір був обрахований у рейтинг-листі за період, у якому цей турнір був зареєстрований, або, якщо з останнього дня турніру до кінця місяця залишилося п'ять днів або менше, у наступному рейтинг-листі.

Якщо звіт про турнір не буде подано вчасно для включення до третього рейтингу листа після його закінчення, турнір не обраховуватиметься.

9.2. У правилах змагання, яке буде подано для розрахунку рейтингу, слід чітко вказувати, що це змагання буде обраховано.

9.3. Кожна національна федерація має призначити рейтинг-офіцера для координації та прискорення вирішення питань присвоєння звань та розрахунку рейтингу. Їхнє прізвище та інші дані мають бути надані до Секретаріату ФІДЕ.

9.4. Для турнірів, що проводяться за Правилами гібридних змагань, необхідно надсилати повні файли PGN разом із звітом про турнір.

10. Включення до рейтинг-листа

10.1. Щоб бути включеним до рейтинг-листа ФІДЕ, гравець повинен бути зареєстрований через національну шахову федерацію, яка є членом ФІДЕ, якщо інше не схвалено Радою ФІДЕ. Членство федерації у ФІДЕ не може бути тимчасово чи назавжди припинено.

10.2. Федерація зобов'язана повідомляти ФІДЕ про смерть гравців, що входили до неї.